

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-03-31

TNR 2021-0064

Handläggare:

Therese Strimell Flodqvist

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över Utvecklingsstrategi för Östergötland

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har genom tillväxt- och regionplanenämnden på remiss från Region Östergötland beretts möjlighet att yttra sig över Utvecklingsstrategi för Östergötland. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån Region Stockholms ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande

Förslag till yttrande

Utvecklingsstrategi för Östergötland, finns att läsa på

www.regionostergotland.se/contentassets/3ede60aef3794df6bf149f5f5e95b79f/remissversion.-utvecklingsstrategi-for-ostergotland.pdf

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Yttrande över Utvecklingsstrategi för Östergötland 2021-0064,
TRN 2021-0064, godkänns och överlämnas till Region Östergötland

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Förslaget till regional utvecklingsstrategi ”Tillsammans för Östergötland” utgör en god grund för en riktning fram till år 2040 med en tydlig hållbarhetsintegrering av Agenda 2030. Vikten av den storregionala planeringen och samverkan i östra Mellansverige (ÖMS 2050) lyfts tydligt. Pandemins konsekvenser för rörelsemönster samt strategiska perspektiv kring digitalisering och livsmedelsförsörjning kan belysas ytterligare.

Bakgrund

Föreliggande förslag till regional utvecklingsstrategi är Region Östergötlands första sedan lagstiftningen om regionalt tillväxtarbete ändrades och kan ses som en kunskapsdriven kompass för en hållbar framtid. Strategiska områden är *Goda livsvillkor*, *Attraktiva livsmiljöer*, *Klimatneutralt och cirkulärt* samt *Förnyelseförmåga och konkurrenskraft*. Varje strategiskt område omfattar särskilda prioriterade områden.

Region Östergötland önskar att remissinstanserna lyfter styrkor och svagheter med förslaget och särskilt beaktar fyra frågor. Förvaltningens överväganden utgår ifrån de två mest relevanta frågorna.

Överväganden

Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?

Förslaget till regional utvecklingsstrategi ”Tillsammans för Östergötland” utgör en god grund för en hållbar riktning till år 2040. Den regionala utvecklingsstrategin är en viktig pusselbit i flernivåsamverkan och den röda tråd som binder samman strategier på kommunal, regional, nationell och internationell nivå genom bland annat de kommunala översiktsplanerna, ÖMS 2050, nationell strategi för hållbar regional utveckling, EU:s sammanhållningspolitik och Agenda 2030.

Förvaltningen delar uppfattningen att digital infrastruktur är en nyckel i det strategiska området *attraktiva livsmiljöer*. Den rådande pandemin påverkar och förändrar nuvarande och framtida rörelsemönster och en hållbar framtid förutsätter ytterligare digitalisering. Förslaget till regional utvecklingsstrategi kan därför stärkas genom att tydligare inkludera betydelsen av digital transformation i relation till förändring avseende rörelsemönster, arbets- och bostadsmarknad. Vidare bedömer förvaltningen att *attraktiva livsmiljöer* kan ge ytterligare stöd för en regional fysisk planering med utgångspunkt i den rumsliga inriktningen i ÖMS 2050.

Utvecklingsstrategin anger att de gröna näringarna är relativt sett starka i region Östergötland och att det finns en gedigen kompetens och innovationsförmåga i regionen. Förvaltningen bedömer att strategin kan stärkas ytterligare genom att lyfta behovet av livsmedelsförsörjning. Den kan relateras till besöksnäring och efterfrågan på lokalt odlade, kvalitativa livsmedel och skapa möjligheter till högre förädlingsvärde. Den berör även sårbarhet och beredskap och skapar förutsättningar för hållbar utveckling.

Att stärka forskningsstråk och innovationer är en regional prioritering i den regionala utvecklingsstrategin för Stockholmsregionen, RUF5 2050, och detta perspektiv lyfts även i förslaget till utvecklingsstrategi för Östergötland. Inom det strategiska området *Förnyelseförmåga och konkurrenskraft* kopplas högteknologisk industri och kunskapsintensiva universitetsmiljöer samman med innovation. För att vara internationellt ledande inom området krävs att god tillgänglighet till och mellan forsknings- och innovationsmiljöer säkerställs och att samarbetet mellan regionerna i östra Mellansverige fortsätter. Denna förutsättning framgår av förslaget och delas av förvaltningen men kan med fördel tydliggöras i förslaget till utvecklingsstrategi.

Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur kan er organisation bidra?

Samverkan mellan Region Stockholm och Region Östergötland inom ramen för det storregionala samarbetet ÖMS är värdefullt med ambitionen att skapa samsyn för en mer samordnad planering för ÖMS-regionerna. Fortsatt samverkan inom det regionala kustnära fisket och inom regionnätverket för hållbart och lokalt förankrat yrkesfiske är också angeläget.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Therese Strimell Flodqvist
Regionplanerare

Region Östergötland

region@regionostergotland.se

Dnr. RS 2017-505

Yttrande över Utvecklingsstrategi för Östergötland

Inledning

Region Stockholm har genom tillväxt- och regionplanenämnden på remiss från Region Östergötland beretts möjlighet att yttra sig över Utvecklingsstrategi för Östergötland. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån Region Stockholms ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling.

Sammanfattning

Förslaget till regional utvecklingsstrategi är enligt Region Stockholm välarbetat med en god grund för regionen att peka ut riktningen för "Tillsammans för Östergötland" fram till 2040. Förslaget är en pusselbit i flernivåsamverkan med en tydlig hållbarhetsintegrering av Agenda 2030. Region Stockholm ser positivt på att den storregionala planeringen och samverkan i östra Mellansverige (ÖMS 2050) tydligt lyfts i strategiförslaget, detta för att möta framtida utmaningar. Vidare ser Region Stockholm att samarbete inom regional utvecklingsplanering även bidrar till att öka ÖMS-regionens internationella konkurrenskraft.

Synpunkter

Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?

Förslaget till regional utvecklingsstrategi är enligt nämnden välgjort med en god grund för regionen att peka ut en hållbar riktning för "Tillsammans för Östergötland" fram till 2040.

Region Stockholm ser att förslaget till regional utvecklingsstrategi för Region Östergötland är relevant och väl genomarbetat med en tydlig hållbarhetsintegrering av Agenda 2030. Region Stockholm välkomnar att den regionala utvecklingsstrategin tar en tydlig utgångspunkt i att förbättra Östergötlands funktionalitet, och att hållbarhet och rumslighet ses som viktiga förutsättningar för detta.

Region Stockholm ser även positivt på att den storregionala planeringen och samarbetet inom ÖMS 2050 lyfts tydligt i strategiförslaget. Utveckling av en rumslig strategi baserad på den regionala utvecklingsstrategin, RUFSS 2050, och den rumsliga inriktningen i ÖMS 2050 ger förutsättningar att ytterligare stödja det storregionala samarbetet i östra Mellansverige. Vidare ser Region Stockholm med intresse på hur Region Östergötland kommer att genomföra och konkretisera utvecklingsstrategin.

Fångar urvalet av prioriterade strategiska områden de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?

Region Stockholm ser positivt på att den digitala infrastrukturen lyfts i förslaget till utvecklingsstrategi, detta för att arbeta för en regionintegrering och regionförstoring i samverkan med ÖMS-regionerna. Region Stockholm anser att förslaget till regional utvecklingsstrategi kan stärkas ytterligare av att låta digitaliseringsprocessen ta större utrymme. Vidare ser Region Stockholm positivt på att strategin även tar upp frågan om digitalt utanförskap och att arbeta för en digital delaktighet för en inkluderande och attraktiv region. Region Stockholm menar att den digitala omställningsförmågan inom såväl näringsliv som akademi, och inom transportsystemet, utbildning och offentlig service är avgörande för hur väl ÖMS klarar sig i den internationella konkurrensen.

I det fortsatta arbetet med förslaget till regional utvecklingsstrategi tror Region Stockholm att området Attraktiva livsmiljöer kan utvecklas, med utgångspunkt i den rumsliga inriktningen och inriktningen i ÖMS 2050. Genom att ta fasta på det som beskrivs som en helhetssyn på utformandet av livsmiljön där arkitektur, form, konst och design ses som ett sammanhållet område, kan den regionala utvecklingsstrategin ytterligare stödja en regional fysisk planering. Här finns en potential att utforma vägledande strategier för en rad områden som är av betydelse för en rumslig struktur och för en samordnad fysisk planering.

Region Stockholm ser även positivt på att förslaget till regional utvecklingsstrategi tar upp platsutveckling och besöksnäringens fråga, då detta bidrar till både fastboende och ökad turism. Region Stockholm anser att utvecklingsstrategin kan stärkas ytterligare av att lyfta vikten av ett småskaligt kustnära fiske och det gemensamma arbetet som genomförs inom regionnätverket för hållbart och lokalt förankrat yrkesfiske. Vidare välkomnar Region Stockholm att gröna näringar och relaterade branscher lyfts upp som en innovationskraft i strategin. Detta kan stärkas ytterligare genom att även knyta an till livsmedelsförsörjningen i regionen. Livsmedelsförsörjning i sin tur kan kopplas både till besöksnäring men

även frågor som berör sårbarhet och beredskap, vilket skapar långsiktiga förutsättningar för hållbar utveckling.

Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur kan er organisation bidra?

Region Stockholm kan framförallt bidra till ett fortsatt samarbete med Region Östergötland inom ramen för ÖMS-arbetet för en samordnad planering i och för ÖMS. Region Stockholm bidrar även fortsatt i samverkan för det regionala kustnära fisket och det gemensamma arbetet inom regionnätverket för hållbart och lokalt förankrat yrkesfiske.